

Wanneer is TRACES verplicht voor postduiven?

TRACES staat voor **Trade Control and Expert System**. Het is een digitaal platform van de Europese Unie dat wordt gebruikt om de handel en verplaatsing van dieren binnen en buiten de EU te volgen en te controleren. TRACES zorgt voor traceerbaarheid en draagt bij aan de gezondheid en veiligheid van dieren. Met het systeem kunnen verplaatsingen van dieren worden gevolgd. Hierdoor kan de verspreiding van dierziekten worden voorkomen en kan het dierenwelzijn tijdens transport worden gecontroleerd.

Sinds 2021 is voor postduiven een TRACES-certificaat verplicht bij verplaatsingen tussen lidstaten van de Europese Unie. Dit betekent dat een TRACES-certificaat nodig is wanneer u één of meerdere duiven uit een ander EU-land ontvangt, maar ook wanneer u duiven naar een locatie buiten Nederland brengt of verzendt. Dit is bijvoorbeeld het geval bij:

- deelname aan een éénhoksrace
- verkoop/aankoop
- schenking
- uitlenen voor samenkweek
- het ophalen van een opgevangen duif
- deelname aan een tentoonstelling

Voor een tentoonstelling in **België** zijn duivenhouders uit de provincies **Limburg, Noord-Brabant en Zeeland** vrijgesteld van TRACES op basis van de Benelux-beschikking voor vogels. In dat geval moet wel een **eigen verklaring** worden afgegeven waarin wordt bevestigd dat aan de gezondheidsvoorschriften wordt voldaan die normaal via een TRACES-certificaat worden vastgelegd. Let op: indien de duiven op de tentoonstelling verkocht worden, is wel een TRACES-certificaat nodig voor buitenlandse kopers.

In 2021 is, na intensief lobbywerk van de **FCI**, door de Europese Commissie besloten dat TRACES **niet van toepassing is op afdelingen en wedstrijden met postduiven**.

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en het Uniek Bedrijfsnummer (UBN)

In Nederland is de **Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA)** verantwoordelijk voor het beheer en de uitvoering van TRACES. Voor het verplaatsen van uw duiven naar het buitenland moet een TRACES-certificaat worden aangevraagd via de website van de NVWA. Hiervoor is een **Uniek Bedrijfsnummer (UBN)** nodig.

Nadat de aanvraag voor TRACES in behandeling is genomen, zal een dierenarts van de NVWA de duif of duiven komen certificeren. Tijdens de certificering controleert de dierenarts onder andere:

- de ringnummers
- de entverklaring tegen paramyxovirus
- eventuele aanvullende documenten, zoals een quarantaineverklaring (de duiven moeten 21 dagen in quarantaine worden gehouden voorafgaand aan de certificering)

Daarnaast beoordeelt de dierenarts of de duiven er gezond uitzien. Vervolgens valideert de dierenarts het TRACES-certificaat en registreert dit in het systeem. De kosten voor een certificering bedragen **€204 starttarief en €71 per kwartier (tarieven 2026)**.

Voor bijvoorbeeld tentoonstellingen of éénhoksreizen mogen de duiven van meerdere liefhebbers vóór vertrek op één locatie worden verzameld voor de TRACES-certificering. Dit kan enkel onder

specifieke voorwaarden, maar dit kan aanzienlijk schelen in de kosten, omdat het starttarief slechts één keer wordt berekend. De verzamelplaats moet wel beschikken over een **(tijdelijk) UBN**.

Een UBN wordt uitgegeven door de **Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)** en is gekoppeld aan de locatie van het duivenhok waar de dieren verblijven. Aanvragen kan via de website van de RVO. In de regelgeving wordt het duivenhok een **“inrichting”** genoemd en de eigenaar/liefhebber een **“exploitant”**.

Een UBN is niet alleen nodig om duiven te verplaatsen naar een inrichting buiten Nederland, maar is ook nodig bij het overbrengen van duiven uit het buitenland naar Nederland, bijvoorbeeld bij aankoop, schenking, het terughalen van een kweekduif of vliegduif, of bij het ophalen van een verdwaalde duif. Voor deze verplaatsingen is een TRACES-certificaat vereist dat door het land van herkomst wordt afgegeven. Hiervoor moet de bestemming in Nederland beschikken over een UBN.

Zonder UBN kan geen TRACES-certificaat worden opgesteld en kunnen de duiven niet naar Nederland worden vervoerd.

De buitenlandse autoriteiten hebben hiervoor de gegevens van de bestemming in Nederland nodig, waaronder het UBN. Deze bestemming moet in TRACES-NT geregistreerd zijn. Alleen wanneer de inrichting van bestemming in TRACES kan worden geselecteerd, kan het diergezondheidscertificaat worden opgesteld. Zonder deze registratie kan geen TRACES-certificaat worden afgegeven en kunnen de duiven niet naar Nederland worden vervoerd. Met name de **Belgische overheid** controleert hier tegenwoordig streng op.

Door Leo van der Waart en Niels de Cuelenaere